

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/12/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2715201160
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2715201160.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú I. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, dieťa rodičov: matka - Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. O. č. XXX, otec - W. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. č. X/XXX, M., o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 25. novembra 2015, č.k. 6P/45/2015-73, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvého stupňa zamietol návrh matky, ktorým sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloletú zo sumy 65 eur na sumu 150 eur mesačne od 20.02.2015 a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 78 ods. 1, 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 63 ods. 1 a 2, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 3 Zákona o rodine, § 163 ods. 1 a 2 O.s.p., vecne rozhodnutie zdôvodnil konštatovaním, že zistená zmena pomerov neodôvodňuje zvýšenie výživného. Súd prvého stupňa zistil, že posledná úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6P/77/2014-70 zo dňa 24.09.2014, ktorým na čas po rozvoze rodičov maloletej súd schválil ich dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I. tak, že túto zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť prispievať na jej výživu sumou 65 eur mesačne a súčasne upravil styk otca s maloletou. Pri určení výživného vtedy súd vychádzal z toho, že matka bola zamestnaná v spoločnosti V. M. s priemerným čistým príjmom 427,24 eur, a od 26.08.2014 bola zamestnaná v spoločnosti N. K., pričom mala spolu dve vyživovacie povinnosti (k maloletej I. a maloletému M., na ktorého otec platil výživné 150 eur mesačne). Otec bol v tom čase zamestnaný v spoločnosti R. M., s.r.o., s priemerným čistým mesačným príjmom 830,85 eur za obdobie od februára 2014 do mája 2014, následne bol od júna 2014 práceneschopný, mal spolu dve vyživovacie povinnosti (k maloletej I. a maloletej N., nar. XX.XX.XXXX vo výške 65 eur mesačne), maloletá I. bola zdravá a navštevovala materskú školu. V súčasnosti, ako z vykonaného dokazovania zistil súd prvého stupňa, u matky nastala zmena pomerov v náraste jej príjmu priemerne o 107,09 eur mesačne, naďalej je zamestnaná v N. K., s.r.o., naďalej býva v trojizbovom nájomnom byte v spoločnej domácnosti s maloletou I. a maloletým M., kde platí nájom 150 eur, plyn 55 eur, elektrinu 33eur. Na strane otca nastala zmena pomerov v počte vyživovacích povinností, keďže sa mu dňa 21.11.2015 narodila maloletá Z., takže spolu už má tri vyživovacie povinnosti, otec od posledného rozhodnutia o výživnom obnovil vzťah s prvou manželkou B. X., s ktorou býva v spoločnej domácnosti spolu s ich dcérou N. a s maloletou Z. v

prenajatom dvojizbovom byte, nájom platia vo výške 340 eur vrátane energií, otec je naďalej zamestnaný v R. M., .s.r.o., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 871,08 eur, z ktorého sú mu vykonávané celkové zrážky vo výške 134,82 eur, keďže má viaceré pôžičky z nebankových spoločností. Na maloletú N. mal otec naposledy určené bežné výživné vo výške 65 eur a splátky nedoplatku 19 eur mesačne, na maloletú I. má určené bežné výživné vo výške 65 eur mesačne, ktoré platí pravidelne, nedoplatok nemá žiadny. Na strane oprávnenej maloletej I. súd zistil, že nedošlo k žiadnej zmene pomerov, naďalej je zdravá a navštevuje predškolské zariadenie ako aj v čase posledného rozhodovania, od ktorého do podania návrhu matky na zvýšenie výživného uplynulo iba 5 mesiacov. Vychádzajúc z takto zistených pomerov, keď u maloletej sa odôvodnené potreby nezmenili, na strane matky nastal nárast v príjmoch rovnako ako aj na strane otca, ktorému však súčasne pribudla jedna vyživovacia povinnosť, nebolo možné návrhu na zvýšenie výživného vyhovieť. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. keďže išlo o konanie ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá žiadala zmeniť ho a zvýšiť výživné od 20.02.2015 do 21.11.2015 zo sumy 65 eur mesačne na sumu 150 eur a od 22.11.2015 na sumu 120 eur mesačne, keď bola toho názoru, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a pri rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodila tým, že je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom 534,33 eur, poberá prídavky na dve deti 47,04 eur, pričom má vyživovaciu povinnosť okrem maloletej I. aj k maloletému M.. Matkine mesačné náklady predstavujú na bývanie 238 eur, cestovné do práce a späť 50 eur a nevyhnutné náklady na prevádzku domácnosti a starostlivosť o deti predstavujú 450 eur mesačne. Otec je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom 871,08 eur, teda u neho sa zmenili pomery k lepšiemu, keďže od poslednej úpravy výživného jeho príjem stúpol, pretože pri určení výživného v predchádzajúcom období bol otec práceneschopný. Otec žije v spoločnej domácnosti s družkou ktorá poberá rodičovský príspevok na ich spoločné dieťa a prídavky na dve deti. Súd by mal prihliadnuť aj na to, že maloletú vychováva matka, zatiaľ čo otec nejaví o dcéru žiadny záujem, nestretáva sa s ňou, neobdarúva ju, pričom matka má na dcéru aj jednorazové výdavky napr. potrebu kúpy sezónneho oblečenia.

K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Poukázal na vysoké exekúcie z jeho príjmu, takže v súčasnosti im s družkou a deťmi neostáva ani na najpotrebnejšie náklady na domácnosť a ani prostriedky na výživné 65 eur. Keby mu nepomáhali súrodenci, nemal by ani na zaplatenie nájmu vo výške 360 eur. Vzhľadom k tomu, že považuje doposiaľ stanoveným výživným ohrozenú existenciu svojej rodiny, navrhol súdu znížiť výživné zo sumy 65 eur na sumu 33,43 eur, kým nebude mať aspoň sčasti splatené exekúcie.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 6P/45/2015 je návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú I. na sumu 150 eur od 20.02.2015.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým návrh v celom rozsahu zamietol.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s argumentáciou súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorej niet čo vytknúť, preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľkou tvrdených skutočností a v celom rozsahu zdieľa aj právny záver prvostupňového súdu, pričom s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. K odvolacím argumentom matky na doplnenie uvádza nasledovné:

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine).

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 1, 2, 3 a 5 Zákona o rodine).

Podľa § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Zmenou pomerov, odôvodňujúcou zmenu vyživovacej povinnosti podľa citovaných ustanovení, musí byť podstatná zmena okolností v čase rozhodovania o zmene v porovnaní s časom rozhodným pri predchádzajúcom rozhodnutí. K záveru o tejto zmene možno dospieť len zistením rozhodných kritérií v čase pôvodného rozhodovania a v čase rozhodovania o zmene a to v celom časovom úseku medzi nimi, ich vzájomným porovnaním a ich komplexným zhodnotením. Až na základe takéhoto postupu si súd vytvorí záver o tom, či sú dané predpoklady pre rozhodnutie o zmene a ak áno, v akom smere a rozsahu (odkedy a v akej výške). Inak sa pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov používajú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného.

Porovnaním a vyhodnotením okolností rozhodujúcich pre určenie výšky výživného v čase posledného rozhodovania dňa 24.09.2014 a v čase vydania napadnutého rozsudku zo dňa 25.11.2015, dospel aj odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa k záveru, že na zvýšenie výživného nie je dôvod. Výživné na maloletú bolo pôvodne určené v čase rozvodu manželstva dohodou rodičov v sume 65 eur, odkedy nedošlo na strane maloletej k žiadnej zmene jej odôvodnených potrieb, keď naďalej je zdravá, naďalej navštevuje rovnakú materskú školu a inak má bežné výdavky primerané veku. Pokiaľ ide o posúdenie schopností a možností rodičov, otec ani matka nezmenili zamestnanie, u oboch došlo k miernemu zvýšeniu príjmov, a u otca navyše pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, takže v súčasnosti oproti stavu v čase posledného rozhodovania už má 3 maloleté deti odkázané na neho výživou. Zo zisteného skutkového stavu tiež vyplynulo, že oproti stavu v septembri 2014, stúpili jeho náklady na bývanie, pretože zatiaľ čo v čase rozvodu manželstva býval otec v byte u svojej matky, v súčasnosti býva v prenajatom dvojizbovom byte, kde platí 340 eur. Býva pritom so svojou družkou (prvou manželkou z rozvedeného manželstva B. X.), matkou svojich ostatných dvoch detí, s ktorou obnovil vzťah, a ktorá je na materskej dovolenke, takže má príjem iba rodičovský príspevok a preto prevažnú časť nákladov na bývanie, na domácnosť aj na výživu ich dvoch spoločných detí musí hradiť otec. Ak potom matka v odvolaní argumentuje tým, že otcove príjmy sa od posledného rozhodovania súdu zvýšili pretože vtedy bol práceneschopný, treba uviesť, že síce je pravdou, že posledne boli otcove príjmy zo zamestnania dočasne znížené z dôvodu jeho práceneschopnosti (čím jeho vtedajšie schopnosti a možnosti boli dočasne obmedzené), avšak v súčasnosti, hoci zarába 871,08 eur treba vziať na zreteľ, že mu nielen pribudlo ďalšie dieťa, ale zároveň sa významným spôsobom zvýšili aj jeho odôvodnené výdavky na bývanie, takže prípadné zvýšenie výživného na maloletú I. by išlo na úkor výživy jeho ostatných detí. Správne preto postupoval prvostupňový súd, pokiaľ návrh na zvýšenie výživného na mal. I. zamietol z dôvodu, že zistená zmena pomerov v súhrne neodôvodňuje zvýšenie výživného. Na druhej strane sa nepreukázalo tvrdenie otca vo vyjadrení k matkinmu odvolaniu, že už platenie súčasného výživného ohrozuje jeho existenciu a preto by súd mal znížiť výživné zo sumy 65 eur na sumu 33,43 eur, kým nebude mať aspoň sčasti splatené niektoré exekúcie. Tu treba uviesť, že pokiaľ by u otca došlo k zásadnej zmene pomerov, nie je samozrejme v budúcnosti vylúčená opätovná zmena súdneho

rozhodnutia v zmysle § 78 Zákona o rodine a to aj prípadné zníženie výživného, zároveň však odvolací súd dáva do pozornosti, že plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred výdavkami, ktoré zo strany povinného rodiča nie je nevyhnutné vynaložiť (úvery), takže pokiaľ otec argumentuje nemožnosť platenia stávajúceho výživného splácaním dlhov z úverov, takáto argumentácia by zrejme sama osebe nemohla obstáť.

Keďže teda súd prvého stupňa správne rozhodol o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v celosti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a zároveň o práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Uvedený rozsudok bol prijatý v senáte pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.